

(i) Printed Pages : 7

Roll No.

(ii) Questions : 9

Sub. Code :

1	0	4	1	9
---	---	---	---	---

Exam. Code :

5	0	0	2
---	---	---	---

**Bachelor of Arts (FYUP) 2nd Semester
(2055)**

GEOGRAPHY (In all Mediums)

Paper : Geomorphology

Time Allowed : Three Hours]

[Maximum Marks : 60

Note :— (1) Attempt **five** questions in all. Question No. 1 is compulsory. Attempt **four** other questions, selecting **one** each from the remaining four units. Special credit will be given to suitable use of maps and diagrams in all questions. Use of unmarked stencils and colours is allowed.

(2) For USOL/Reappear/improvement candidates who have not been assessed earlier for Internal Assessment, the question paper in their case shall be of maximum marks allotted to the paper concerned.

1. Attempt any **ten** questions with answers in about **25** words each :

(1) Applied Geomorphology

(2) Peneplain

(3) Cycle of erosion

(4) What is trio of Davis ?

(5) Reverse Fault

(6) Rift valley

(7) Crater

(8) Attrition

(9) Strombolian volcanoes

(10) Abrasion

(11) Dyke

(12) Corrosion

(13) Epeirogenetic forces

(14) U-Shaped valley

(15) Tam

10×2=20

UNIT-I

2. Define Geomorphology. Discuss its nature and scope in detail.

2+4+4=10

3. What are the factors which control landform development ? 10

UNIT-II

4. What are Folds ? Produce a detailed analysis of each type of folds.

2+8=10

5. Discuss the causes, effects and distribution of Earthquakes.

3+3+4=10

UNIT-III

6. Define Weathering. Discuss different types of weathering.
2+8=10
7. What is meant by Mass wasting ? Explain various types of mass wasting.
2+8=10

UNIT-IV

8. Discuss the fluvial landscapes during the stages of running water.
10
9. Describe in detail the erosional and depositional landforms produced by Wind.
5+5=10

(हिन्दी माध्यम)

नोट :-(1) कुल पाँच प्रश्न हल करें। प्रश्न संख्या 1 अनिवार्य है। शेष चार यूनिटों में से एक-एक प्रश्न चुनकर चार अन्य प्रश्न हल करें। सभी प्रश्नों में मानचित्रों और आरेखों के उपयुक्त उपयोग को विशेष अंक दिए जाएँगे। अचिह्नित स्टेंसिल और रंगों के उपयोग की अनुमति है।

(2) USOL/पुनः उपस्थित सुधार के लिए जिन उम्मीदवारों का आंतरिक मूल्यांकन पहले नहीं हुआ है, उनके मामले में प्रश्नपत्र संबंधित पेपर के लिए आवंटित अधिकतम अंकों का होगा।

1. किन्हीं दस प्रश्नों का उत्तर लगभग 25 शब्दों में दें :

(1) अनुप्रयुक्त भू-आकृतिविज्ञान

(2) प्रायसमभूमि

- (3) अपरदन चक्र
- (4) डेविस की तिकड़ी क्या है ?
- (5) स्थानांतरण भ्रंश
- (6) विभ्रंश घाटी
- (7) ज्वालामुख झील
- (8) संनिघर्षण
- (9) स्ट्रोम्बोलियन ज्वालामुखी
- (10) अपघर्षण
- (11) भित्ति
- (12) संक्षारण
- (13) भूसृष्टि-सम्बन्धी बल
- (14) U-आकार की घाटी
- (15) गिरिताल ।

$$10 \times 2 = 20$$

यूनिट-I

2. भू-आकृतिविज्ञान को परिभाषित करें। इसकी प्रकृति और दायरे पर विस्तार से चर्चा करें।
3. भू-आकृति विकास को नियंत्रित करने वाले कारक क्या हैं ?

$$2+4+4=10$$

10

यूनिट-II

4. वलन क्या है ? प्रत्येक प्रकार के वलन का विस्तृत विश्लेषण करें।
5. भूकंप के कारणों, प्रभावों और वितरण पर चर्चा करें।

$$2+8=10$$

$$3+3+4=10$$

ਯੂਨਿਟ-III

6. ਅਪਕਸ਼ਯ ਕੋ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਅਪਕਸ਼ਯ ਕੇ ਵਿਭਿੰਨ ਪ੍ਰਕਾਰਾਂ ਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

2+8=10

7. ਸਥਲਖਣਡ ਖਧ ਸੇ ਕਯਾ ਅਭਿਪ੍ਰਾਯ ਹੈ ? ਵਿਭਿੰਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਸਥਲਖਣਡ ਖਧ ਕੀ ਵਯਾਖਯਾ ਕਰੋ।

2+8=10

ਯੂਨਿਟ-IV

8. ਬਹੁਤੇ ਪਾਨੀ ਕੇ ਤਲੀਂ ਕੇ ਦੌਰਾਨ ਨਦੀ ਕੇ ਪਰਿਵ੍ਰਥਯੀਂ ਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

10

9. ਪਵਨ ਦੁਵਾਰਾ ਨਿਰਮਿਤ ਅਪਰਦਨਾਤਮਕ ਔਰ ਨਿਖੇਪਣ ਖ਼ੂ-ਆਕ੍ਰਿਤੀਯੀਂ ਕਾ ਵਿਸ਼ਤਾਰ ਸੇ ਵਰਨਿਨ ਕਰੋ।

5+5=10

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

ਨੋਟ :— (1) ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਚਾਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਹਰੇਕ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਚਾਰ ਹੋਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਚਿੱਤਰਾਂ ਦੀ ਦੁਕਵੀਂ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਬਿਨਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਾਲੇ ਸਟੈਂਸਿਲਾਂ ਅਤੇ ਰੰਗਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ।

(2) USOL/Reappear/ਸੁਧਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਆਂਕਲਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਸਬੰਧਤ ਪੇਪਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

1. ਕੋਈ ਦਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 25 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਓ :

(1) ਅਪਲਾਈਡ ਜਿਓਮੋਰਫੋਲੋਜੀ।

(2) ਪੇਨੇਪਲੇਨ।

(3) ਕਟੋਤੀ ਦਾ ਚੱਕਰ।

(4) ਡੇਵਿਸ ਦੀ ਤਿੱਕੜੀ ਕੀ ਹੈ ?

(5) ਰਿਵਰਸ ਫਾਲਟ।

(6) ਰਿਫਟ ਵੈਲੀ।

(7) ਕ੍ਰੇਟਰ।

(8) ਐਟਰਿਸ਼ਨ।

(9) ਸਟ੍ਰੋਬੋਲੀਅਨ ਜੁਆਲਾਮੁਖੀ।

(10) ਐਬੇਸ਼ਨ।

(11) Dyke

(12) ਖੋਰ।

(13) ਐਪੀਰੋਜੈਨੇਟਿਕ ਬਲ।

(14) ਯੂ-ਆਕਾਰ ਵਾਲੀ ਘਾਟੀ।

(15) ਟਾਰਨ।

$10 \times 2 = 20$

ਯੂਨਿਟ-I

2. ਭੂ-ਰੂਪ ਵਿਗਿਆਨ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। $2+4+4=10$

3. ਭੂਮੀਗਤ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕ ਕੀ ਹਨ ? 10

ਯੂਨਿਟ-II

4. ਫੋਲਡ ਕੀ ਹਨ ? ਹਰੇਕ ਕਿਸਮ ਦੇ ਫੋਲਡ ਦਾ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ। $2+8=10$

5. ਭੂਚਾਲਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ, ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵੰਡ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। $3+3+4=10$

ਯੂਨਿਟ-III

6. ਮੌਸਮੀਕਰਨ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਮੌਸਮੀਕਰਨ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। $2+8=10$
7. ਮਾਸ ਵੈਸਟਿੰਗ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਮਾਸ ਵੈਸਟਿੰਗ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। $2+8=10$

ਯੂਨਿਟ-IV

8. ਵਗਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪੜਾਵਾਂ ਦੌਰਾਨ ਨਦੀ ਦੇ ਲੈਂਡਸਕੇਪਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 10
9. ਹਵਾ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਟੌਤੀ ਅਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਭੂ-ਰੂਪਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਵਰਨਣ ਕਰੋ। $5+5=10$